

RF § 4 Återrapportering av uppdrag. Utreda 1 % effektivisering inom digitalisering, bemanning, inköp och lokaler 2025-2027

Ärendenummer: RS 2024/2283

Regionfullmäktiges beslut

- Ett avkastningskrav för nämnderna 2025 budgeteras enligt upprättad tabell, med bifallna ändringar.
- Barn- och utbildningsnämnden undantas från effektiviseringskrav 2025.
- Budgeterat resultat för Region Gotland minskar med 14,4 miljoner kronor och blir därmed 72 miljoner kronor.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett samlat förslag till effektivisering 2026-2027 med åtterrapporering till budgetberedningen i maj 2025.

Sammanfattning

I samband med att budgeten för 2025 beslutades av regionfullmäktige i november gavs ett uppdrag till regionstyrelsen att ta fram ett förslag på fördelning mellan nämnderna på totalt 1 procents effektivisering år 2025 inom digitalisering, bemanning, inköp och lokaler. Det motsvarar 70 miljoner kronor.

I uppdraget ingick även att ta fram förslag på en plan för 1 % effektivisering även år 2026 och 2027 och redovisa konsekvenser av det.

Mot bakgrund av Region Gotlands prognostiserade underskott för 2024 är det verkliga behovet av kostnadsminskningar eller intäktsökningar 2025 större än 70 miljoner kronor. Nämnderna redovisade i senaste prognosen vid delårsrapport 2 ett underskott mot budget på 164 miljoner kronor. Regionfullmäktige har beslutat att samtliga nämnder ska vidta nödvändiga åtgärder för att inte budgeten för 2024 ska överskridas och anpassa verksamheten till 2025 års ekonomiska utmaningar.

Koncernledningens samlade bedömning är att det är möjligt att genomföra effektiviseringar och minska kostnaderna inom områdena bemanning, lokaler, inköp och digitalisering genom att samverka och stödja respektive förvaltnings arbete med effektiviseringar. Men det behöver samtidigt kombineras med andra åtgärder i varje nämnd.

Koncernledningen har arbetat med uppdraget och diskuterat olika förslag till genomförande. Ledningens gemensamma förslag är att dela lika på besparingen inom den skattefinansierade verksamheten. De uppdragsdirektiv som är

beslutade för områdena digitalisering, lokaler, bemanning och inköp kommer att leda till effektiviseringar.

Regionstyrelseförvaltningen föreslog en fördelning av effektiviseringen på 70 miljoner kronor. Regionfullmäktige beslutar att barn- och utbildningsnämnden undantas från effektiviseringskrav 2025, vilket innebär att fördelningen budgeteras enligt nedanstående tabell.

Tabell: Beslut effektivisering i budget 2025, tkr

Nämnd	Effektivisering	Budgetram inkl. bruttokostnad för måltid och försörjning 2024	Andel
Politikerorganisationen (ÖFN, PAN, RS, RF)	373	37 154	1 %
Varav ÖFN	110	9 221	
Varav PAN	24	2 033	
Varav RS	183	15 341	
Varav RF	56	4 634	
Miljö- och byggnämnd	672	66 841	1 %
Teknisk nämnd	4 913	488 735	1 %
Barn- och utbildningsnämnd	0	1 433 698	0 %
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	3 875	385 447	1 %
Socialnämnd	17 081	1 699 167	1 %
Hälso- och sjukvårdsnämnd	21 724	2 161 044	1 %
Regionstyrelseförvaltning	6 276	624 304	1 %
Räddningstjänst	673	66 972	1 %
Summa	55 588 tkr	6 963 362 tkr	

Förslaget utgår från den budgeterade nettokostnaden med justering för resultatenheterna måltid inom regionstyrelseförvaltningen och försörjningen inom tekniska nämnden. Dessa verksamheter omfattas i det här förslaget i lika stor omfattning av effektivisering som andra skattefinansierade verksamheter.

Ingen justering har gjorts för fastighetsförvaltningen som finansieras via interna och externa hyresintäkter. Kostnaderna består till största delen av avskrivningar och räntor samt reparationer och underhåll.

Inom politikerorganisationen förslås effektiviseringen delas proportionerligt mellan överförmyndarnämnden, patientnämnden, regionstyrelsen och regionfullmäktige.

Bedömning

Under tiden sedan budgeten beslutades har fokus varit att ta fram ett förslag på fördelning för 2025. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen ger regiondirektören i uppdrag ta fram ett samlat förslag till effektiviseringar för 2026-2027 och återrapportera detta till budgetberedningen i maj 2025.

I arbetet med fördelningen har en bedömning gjorts av den ekonomiska effekten i de uppdragsdirektiv för förändringar inom lokaler, inköp, digitalisering och bemanning som nu är beslutade. Slutsatsen från koncernledningen är att samtliga förvaltningar kommer att behöva vidta kraftiga åtgärder för att nå en budget i balans och att ingen ytterligare prioritering kan göras mellan de olika förvaltningarna i förhållande till genomförande.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Jörgen Benzler (V), Eva Nypelius (C), Lars Thomsson (C), Saga Carlgren (V), Lina Runander (M), Anna Hrdlicka (L), Sara Lidqvist (KD), Jennifer Medin (MP), Gabriella Hammarskjöld (C), Gunnel Lindby (C), Filip Reinhag (S) och Håkan Ericsson (S).

Meit Fohlin (S) yrkar att barn- och utbildningsnämnden undantas från effektiviseringskrav 2025. Meit Fohlin (S) yrkar vidare att budgeterat resultat för Region Gotland minskar med 14,4 miljoner kronor och blir därmed 72 miljoner kronor. Meit Fohlin (S) tillstyrker i övrigt regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Lina Runander (M).

Eva Nypelius (C) yrkar att ärendet återemitteras med hänvisning till att lagda yrkanden inte kan anses beredda. I detta instämmer Anna Hrdlicka (L) och Sara Lidqvist (KD), Jennifer Medin (MP) och Gunnel Lindby (C).

Filip Reinhag (S) yrkar avslag till Eva Nypelius (C) yrkande om återremiss. I detta instämmer Meit Fohlin (S).

Gunnel Lindby (C) yrkar att ändring görs i underlaget från regionstyrelsen gällande att tredje stycket under tabellen på sidan två i beslutet ändras från att lyda:

"Inom politikerorganisationen förslås effektiviseringen delas lika mellan överförmyndarnämnden, regionstyrelsen och regionfullmäktige."

till att istället lyda:

"Inom politikerorganisationen förslås effektiviseringen delas proportionerligt mellan överförmyndarnämnden, patientnämnden, regionstyrelsen och regionfullmäktige."

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att ärendet ska avgöras idag, och nej-röst för att ärendet ska återremitteras. Omröstningen ger 43 ja-röster och 21 nej-röster. 6 ledamöter avstår från att delta i omröstningen och 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en har röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag gällande att ett avkastningskrav för nämnderna 2025 budgeteras enligt upprättad tabell och Meit Fohlins (S) ändringsyrkanden gällande att barn- och utbildningsnämnden undantas från effektiviseringskrav 2025 och att budgeterat resultat för Region Gotland minskar med 14,4 miljoner kronor och finner att Meit Fohlins (S) ändringsyrkanden vinner bifall. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla Meit Fohlins (S) ändringsyrkanden, och nej-röst för att bifalla regionstyrelsens förslag. Omröstningen ger 42 ja-röster och 0 nej-röster. 28 ledamöter avstår från att delta i omröstningen och 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en har röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar att bifalla Meit Fohlins (S) ändringsyrkanden.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag att regionstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett samlat förslag till effektivisering 2026-2027 med återrapporering till budgetberedningen i maj 2025 och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Gunnel Lindbys (C) yrkande och finner att det bifalls.

Protokollsanteckning anmäls av Saga Carlgren (V):

Vänsterpartiet anser att uppdraget om 1 % effektivisering inte är möjligt att genomföra utan att det i praktiken blir besparingar som riskerar att drabba

verksamheterna och medborgarna hårt. I vårt budgetförslag fanns endast 20 miljoner kronor i effektiviseringar då vi anser att det skulle vara möjligt att hitta effektiviseringar inom lokaler, inköp och IT som motsvarar ungefär den summan. Effektiviseringar i sig är vänsterpartiet inte motståndare till. Finns det smartare sätt att bedriva verksamheten eller sätt som i högre grad höjer resultaten och därmed minskar kostnaderna så är det positivt. Om färre är sjuka eller fler har egen försörjning eller fler klarar skolan så får det positiva effekter på ekonomin. På det sätt som man nu väljer att genomföra uppdraget innebär det istället besparingar som kommer att kunna ha omvänd effekt och istället öka kostnaderna på sikt. Effektiviseringsuppdrag som i praktiken blir besparingar som nämnderna inte har förutsättningar att genomföra riskerar också trovärdigheten för budgetbesluten.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-12-03
Regionstyrelsen 2024-12-12, § 418

Skickas till

Samtliga nämnder

**Bilaga § 4:1 Votering- Återrapportering av uppdrag.
Utreda 1 % effektivisering inom
digitalisering, bemanning, inköp och
lokaler 2025-2027**

Rösta Ja för att frågan ska avgöras idag, nej för att ärendet ska återremitteras.

Resultat

Ja	43	
Nej	21	
Avstår	6	
Ej röstat	1	
1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
13	Kjell Broander (M)	Ja
30	Johan Asplund (--)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
37	Aino Friberg Hansson (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
45	Helen Coughlin Sjögren (S)	Ja

46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
53	Jessica Palmgren (S)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Björn Hansson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
201	Berit Cedergren Onsjö (M)	Ja
202	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
203	Elisabet Herlitz (M)	Ja
204	Roger Wärn (M)	Ja
236	Per Vretling (SD)	Ja
238	Anita Ljustell (SD)	Ja
239	Inga-Lill Silvergren (SD)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Nej
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
28	Frans Brozén (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
60	Jennifer Medin (MP)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Nej
62	Maya Arfvidson (MP)	Nej
63	Martin Nilsson (MP)	Nej
70	Michael Stenberg (--)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej

209	Eva Gahnström (C)	Nej
211	Ulf Hammarlund (C)	Nej
54	Saga Carlgren (V)	Avstår
55	Jörgen Benzler (V)	Avstår
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Avstår
57	Per Edman (V)	Avstår
58	Peter Barnard (V)	Avstår
231	Peter Jankert (V)	Avstår

**Bilaga § 4:2 Votering- Återrapportering av uppdrag.
Utreda 1 % effektivisering inom
digitalisering, bemanning, inköp och
lokaler 2025-2027**

Rösta ja för att bifalla Meit Fohlins (S) yrkande, nej för att bifalla styrelsens förslag.

Resultat

Ja	42	
Avstår	28	
Ej röstat	1	
1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
13	Kjell Broander (M)	Ja
30	Johan Asplund (--)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
37	Aino Friberg Hansson (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
45	Helen Coughlin Sjögren (S)	Ja

46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
53	Jessica Palmgren (S)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Björn Hansson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
202	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
203	Elisabet Herlitz (M)	Ja
204	Roger Wärn (M)	Ja
238	Anita Ljustell (SD)	Ja
239	Inga-Lill Silvergren (SD)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Avstår
15	Lars Thomsson (C)	Avstår
16	Fredrik Gradelius (C)	Avstår
17	Eva Ahlin (C)	Avstår
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Avstår
19	Stefan Nypelius (C)	Avstår
20	Bibbi Olsson (C)	Avstår
22	Gunnel Lindby (C)	Avstår
23	Johan Malmros (C)	Avstår
26	Björn Dahlström (C)	Avstår
27	Anna Hrdlicka (L)	Avstår
28	Frans Brozén (L)	Avstår
29	Sara Lidqvist (KD)	Avstår
54	Saga Carlgren (V)	Avstår
55	Jörgen Benzler (V)	Avstår
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Avstår
57	Per Edman (V)	Avstår
58	Peter Barnard (V)	Avstår
60	Jennifer Medin (MP)	Avstår
61	Micke Seid (MP)	Avstår

62	Maya Arfvidson (MP)	Avstår
63	Martin Nilsson (MP)	Avstår
70	Michael Stenberg (--)	Avstår
208	Abdulalim Alkatea (C)	Avstår
209	Eva Gahnström (C)	Avstår
211	Ulf Hammarlund (C)	Avstår
231	Peter Jankert (V)	Avstår
236	Per Vretling (SD)	Avstår
